

На основу члана 12. став 1. тачка ђ Закона о Агенцији за банкарство Републике Српске - пречишћени текст ("Службени гласник Републике Српске" број 67/07 и 40/11), члана 27. Статута Агенције за банкарство Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске" број 67/04) и члана 13. Одлуке о јединственом начину обрачуна и исказивања ефективне стопе лизинг накнаде по уговору о финансијском лизингу, директор Агенције за банкарство Републике Српске дана 15.02.2012. године
д о н о с и

У П У Т С Т В О

ЗА ПРИМЈЕНУ ОДЛУКЕ О ЈЕДИНСТВЕНОМ НАЧИНУ ОБРАЧУНА И ИСКАЗИВАЊЕ ЕФЕКТИВНЕ СТОПЕ ЛИЗИНГ НАКНАДЕ ПО УГОВОРУ О ФИНАНСИЈСКОМ ЛИЗИНГУ

I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Овим Упутством ближе се уређује начин и методологија по којој се израчунава и исказује ефективна стопа лизинг накнаде (у даљем тексту: ЕЛИН) на уговоре о финансијском лизингу (у даљем тексту: уговор) које одобрава давалац лизинга, сходно Одлуци о јединственом начину обрачуна и исказивања ефективне стопе лизинг накнаде по уговору о финансијском лизингу (у даљем тексту: Одлука).

II МЕТОДОЛОГИЈА ИЗРАЧУНАВАЊА ЕЛИН-а

ЕЛИН је декурзивна каматна стопа која се обрачунава на годишњем нивоу, и то примјеном сложеног каматног рачуна - обрачун конформном методом.

Јединствени начин израчунавања ЕЛИН-а заснива се на методу нето садашње вриједности.

ЕЛИН је она стопа примјеном које се дисконтовани новчани приливи изједначују са дисконтованим новчаним одливима, тј. она стопа примјеном које се дисконтована серија нето новчаних токова изједначује са нулом.

Под новчаним токовима, у смислу овог Упутства, подразумијевају се сви токови новца између даваоца лизинга и који су у вези са уговором, односно који су дио услова уговора или условљавају закључивање уговора.

Под новчаним токовима, у смислу овог Упутства, подразумијевају се сва новчана примања и сви новчани издаци примаоца лизинга који настају поводом коришћења лизинга.

Основним периодом, у смислу овог Упутства, сматра се један дан.

III ИЗРАДА ПЛАНА ОТПЛАТЕ

Код закључивања уговора давалац лизинга уручује примаоцу лизинга отплатни план без помоћних колона за израчунавање ЕЛИН-а, са јасно исказаним ЕЛИН-ом. Отплатни план с помоћним колонама за израчунавање ЕЛИН-а давалац лизинга одлаже у свој досије. Помоћне колоне за израчунавање ЕЛИН-а су: 1) нето новчани ток и 2) дисконтовани нето новчани ток.

Испред заглавља отплатног плана морају се навести назив и адреса даваоца лизинга, те информације које омогућују контакт. Отплатни план такође треба садржавати датум израде, те напомену да исказани ЕЛИН вриједи на датум израде отплатног плана. Отплатни план који се уручује клијенту при склапању уговора, мора садржавати потпис одговорног лица даваоца лизинга.

Израда отплатног плана заснива се на претпостављеном редовном току свих трансакција (новчаних токова), који подразумевају уредност свих страна у извршавању обавеза које из уговора проистичу. Преузимање предмета лизинга које врши прималац лизинга представља новчани прилив у висини износа нето финансирања. Нулти период представља период у којем настаје први новчани ток, а новчани прилив примаоца лизинга увијек настаје у нултом периоду.

Давалац лизинга је дужан на отплатном плану навести у којој се валути исказују наведени износи. Уговори с девизном клаузулом исказују се у КМ према курсу који важи на дан израде отплатног плана. Курс по којем је извршена претходна конверзија обавезно се наводи на отплатном плану. Давалац лизинга је дужан да примаоцу лизинга омогући да отплату врши по истом типу курса који је примјењен при исплати (куповни, продајни или званични средњи курс Централне банке БиХ).

Код уговора који садрже клаузуле о промјенљивости номиналне каматне стопе, те накнаде или провизије које улазе у израчунавање ЕЛИН-а, ЕЛИН се израчунава под претпоставком да су номинална каматна стопа и друге накнаде фиксне, тј. једнаке онима које важе на дан обрачуна. На отплатном плану обавезно се наводи номинална каматна стопа, уз напомену да ли је ријеч о фиксној или промјенљивој каматној стопи или комбинацији фиксне и промјенљиве каматне стопе са периодима на које се односе.

Код лизинга по којима су уговором предвиђене различите каматне стопе за уговором утврђене периоде повлачења средстава или износ коришћења средстава ЕЛИН се израчунава уз претпоставку да ће средства бити повучена и коришћена по највишој каматној стопи утврђеној уговором.

Код лизинга за које је уговором предвиђено више могућих датума отплате ЕЛИН се израчунава уз претпоставку да ће отплата бити извршена на најранији уговорени датум.

Давалац лизинга је дужан да при обрачуну ЕЛИН с пажњом доброг привредника процијени износ свих елемената на основу којих се обрачунава та стопа, а чији тачан износ није познат на дан обрачуна (нпр. трошкови полисе осигурања и др.)

Давалац лизинга је дужан да примаоцу лизинга уз примјерак закљученог уговора о лизингу уручи и отплатни план. У случају измјена давалац лизинга је дужан примаоцу лизинга доставити нови отплатни план на уговорени начин (поштом, електронском поштом и сл.).

IV ИЗРАЧУНАВАЊЕ ЕЛИН-а ПОМОЋУ ПЛАНА ОТПЛАТЕ

ЕЛИН се израчунава из отплатног плана.

Преглед битних елемената Плана отплате дат је као Образац 1 уз ово Упутство и његов је саставни дио.

Образац 1 попуњава се на сљедећи начин:

- 1) у колону "Период" уноси се редни број периода у коме је дошло до одређеног новчаног тока, при чему је последњи период - период последњег новчаног тока;
- 2) у колону "Датум доспијећа" уноси се тачан датум доспијећа (према календарском броју дана у мјесецу и 365/366 дана у години);
- 3) у колону "Износ нето финансирања" уноси се новчани прилив примаоца лизинга;
- 4) у колону "Рата лизинг накнаде" уноси се износ рате лизинг накнаде коју прималац лизинга уплаћује даваоцу лизинга у одређеном периоду;
- 5) у колону "Амортизована вриједност предмета лизинга" уноси се дио рате лизинг накнаде из одређеног периода који се односи на отплату износа нето финансирања, при чему последњи период у овој колони садржи и преосталу вриједност предмета лизинга ако је она предвиђена уговором;
- 6) у колону "Камата" уноси се дио рате лизинг накнаде из одређеног периода који се односи на камату;
- 7) у колону "Друге уплате" уносе се износи које прималац лизинга плаћа поводом коришћења лизинга на основу закљученог уговора, и то уплате по основу:
 - трошкова одобрења (обrade захтјева),
 - трошкова интеркаларне камате,
 - трошкова уписа уговора у јавни регистар,
 - трошкова накнаде за опцију откупа предмета лизинга,
 - пореза на додатну вриједност;
 - других трошкова који настају у току реализације посла финансијског лизинга (износ премије осигурања, ако осигурање представља услов за коришћење лизинга, трошкови овјере документације и сл.);
 У ову колону не уносе се:
 - затезне камате или било који други трошкови или пенали произишли из непоштовања уговорених одредби;
 - поштарина, трошкови телеграма и телефакса и слични трошкови.
- 8) у колону "Неамортизована вриједност предмета лизинга" уноси се неотплаћени дио износа нето финансирања;
- 9) у колону "Опис" уноси се кратак опис новчаног тока у одређеном периоду;
- 10) у колону "Нето новчани ток" уноси се новчани ток који се састоји од разлике збира података из колона 5, 6, и 7 и података из колоне 3 у одређеном периоду;
- 11) у колону "Дисконтовани нето новчани ток" уноси се дисконтовани износ нето новчаног тока из колоне 10, који се израчунава примјеном формуле

$$NNT_k \left(1 + \frac{ELIN}{100} \right)^{-\left(\frac{d}{t}\right)}$$

при чему је:

NNT_k - нето новчани ток у периоду k ,

$ELIN$ - ефективна стопа лизинг накнаде, која је апроксимативно решење једначине

$$\sum_k \left[NNT_k \left(1 + \frac{ELIN}{100} \right)^{-\left(\frac{d}{t}\right)} \right] = 0.$$

а d/t - збир (1) броја дана од датума нултог периода до 31. децембра те године, као дијела броја дана у години нултог периода, (2) броја година од године новчаног тока који се дисконтује до године нултог периода, али не укључујући те двије године, и (3) броја дана од датума почетка новчаног тока који се дисконтује, као дијела броја дана у години тог новчаног тока до 31. децембра претходне године. Математичка формула за обрачун d/t изражава се на следећи начин:

$$\frac{d}{t} = \left[\frac{yuyy(0).12.31. - dat(0)}{t(0)} \right] + \left[\frac{dat(k) - (yuyy(k) - 1).12.31.}{t(k)} \right]$$

$$t(0) = 1 + yuyy(0).12.31. - yuyy(0).01.01.$$

$$t(k) = 1 + yuyy(k).12.31. - yuyy(k).01.01.$$

при чему је:

$dat(0)$ - датум нултог периода, а $dat(k)$ - датум периода у коме је новчани ток који се дисконтује. При дисконтовању нето новчаних токова примјењује се календарски број дана у мјесецу и 365/366 дана у години;

12) у рубрици "Укупно" у колони 11 сабирају се сви дисконтовани нето новчани токови из појединих периода, чији резултат мора бити нула.

За израчунавање ефективне стопе лизинг накнаде по формулама из овог упутства користе се методи покушаја и линеарне интерполације, уз употребу одговарајућег програма.

Ово упутство ступа на снагу даном доношења.

ПРИЛОГ:

- Образац 1

- Примјер

Број: Д-4/12
15.02.2012. год.
Бања Лука

ДИРЕКТОР

Славица Ињац

Назив ДЛ

Матични број

ПЛАН ОТПЛАТЕ

I Елементи за обрачун лизинг накнаде и других трошкова који настају закључењем уговора о финансијском лизингу

Бруто набавна вриједност предмета лизинга		
Набавна вриједност предмета лизинга		
ПДВ на набавну вриједност предмета лизинга		
Учешће (XX% од бруто набавне вриједности)	-	
Износ нето финансирања	=	
Преостала вриједност предмета лизинга	-	
Износ који се амортизује кроз рате лизинг накнаде	=	
Укупна камата	+	
Укупан износ рата лизинг накнаде	=	
Број рата лизинг накнаде	/	
Износ рате лизинг накнаде	=	

Други трошкови:

- трошкови одобрења (обrade захтјева)
- трошкови интеркаларне камате
- трошкови уписа уговора у јавни регистар
- трошкови накнаде за опцију откупа предмета лизинга
- порез на додату вриједност
- други трошкови
(износ премије осигурања, овјера документације и сл.)

II План отплате финансијског лизинга

ЕЛИН: _____

Номинална каматна стопа: _____

Преостала вриједност: _____

С девизном клаузулом / без девизне клаузуле

- у КМ -

1	2	3	4=5+6	5	6	7	8	9	10=(5+6+7)-3	11
Период	Датум доспијећа	Износ нето финансирања	Рата лизинг накнаде	Амортизована вриједност предмета лизинга	Камата	Друге уплате	Неамортизована вриједност предмета лизинга	Опис	Нето новчани ток	Дисконтовани нето новчани ток

Име и презиме

Број телефона

Пословно име и сједиште даваоца лизинга
Датум

АБЦ лизинг
26.12.2007

Информативна понуда

Бруто набавна вриједност предмета лизинга	17.550
Износ учешћа	3.510
Број рата лизинг накнаде	60 мјесечних рата
Износ рате лизинг накнаде	298,31
Други трошкови који настају закључењем уговора о финансијском лизингу	787,95
Номинална каматна стопа	10,00%
Ефективна стопа лизинг накнаде	13,52%

**Обрачун лизинг накнаде других трошкова који настају закључењем уговора
о финансијском лизингу**

Бруто набавна вриједност предмета лизинга		17.550,00
Набавна вриједност предмета лизинга		15.000,00
ПДВ на набавну вриједност предмета лизинга		2.550,00
Учешће (20% од набавне вриједности)	-	3.510,00
Износ нето финансирања	=	14.040,00
Преостала вриједност предмета лизинга	-	0,00
Износ који се амортизује кроз рате лизинг накнаде	=	14.040,00
Укупна камата	+	3.858,51
Укупан износ рата лизинг накнаде	=	17.898,51
Број рата лизинг накнаде	/	60,00
Износ рате лизинг накнаде	=	298,31

Преглед других трошкова који настају закључењем уговора о финансијском лизингу	802,95
Трошкови одобрења	100,00
ПДВ на трошкове одобрења	17,00
ПДВ на камату садржану у лизинг накнади	655,95
Трошкови интеркаларне камате	0,00
ПДВ на трошак интеркаларне камате	0,00
Трошкови уписа уговора у јавни регистар	15,00
ПДВ на трошак уписа уговора у јавни регистар	0,00
Остали трошкови	0,00

Номинална каматна стопа **10,00%**

Ефективна стопа лизинг накнаде **13,52%**

Примјер

II План отплате финансијског лизинга

ЕЛИН

Номинална каматна стопа (%)

13,52

10,00

Период	Датум доспијећа	Износ нето финансирања	Рата лизинг накнаде	Амортизована вриједност предмета лизинга	Камата	Друге уплате	Неамортизована на вриједност предмета лизинга	Опис	Нето новчани ток	Дисконтовани нето новчани ток
1	2	3	4=5+6	5	6	7	8	9	10=(5+6+7)·3	11
0	15.01.2007	14.040,00				787,95	14.040,00		13.252,05	-13.252,05
1	01.02.2007		298,31	181,31	117,00		13.858,69		298,31	296,55
2	01.03.2007		298,31	182,82	115,49		13.675,87		298,31	293,68
3	01.04.2007		298,31	184,34	113,97		13.491,53		298,31	290,53
4	01.05.2007		298,31	185,88	112,43		13.305,65		298,31	287,52
5	01.06.2007		298,31	187,43	110,88		13.118,22		298,31	284,44
6	01.07.2007		298,31	188,99	109,32		12.929,23		298,31	281,49
7	01.08.2007		298,31	190,56	107,74		12.738,67		298,31	278,47
8	01.09.2007		298,31	192,15	106,16		12.546,51		298,31	275,49
9	01.10.2007		298,31	193,75	104,55		12.352,76		298,31	272,63
10	01.11.2007		298,31	195,37	102,94		12.157,39		298,31	269,71
11	01.12.2007		298,31	197,00	101,31		11.960,39		298,31	266,91
12	01.01.2008		298,31	198,64	99,67		11.761,76		298,31	264,06
13	01.02.2008		298,31	200,29	98,01		11.561,46		298,31	261,23
14	01.03.2008		298,31	201,96	96,35		11.359,50		298,31	258,62
15	01.04.2008		298,31	203,65	94,66		11.155,85		298,31	255,86
16	01.05.2008		298,31	205,34	92,97		10.950,51		298,31	253,21
17	01.06.2008		298,31	207,05	91,25		10.743,46		298,31	250,51
18	01.07.2008		298,31	208,78	89,53		10.534,68		298,31	247,92
19	01.08.2008		298,31	210,52	87,79		10.324,16		298,31	245,27
20	01.09.2008		298,31	212,27	86,03		10.111,88		298,31	242,65
21	01.10.2008		298,31	214,04	84,27		9.897,84		298,31	240,14
22	01.11.2008		298,31	215,83	82,48		9.682,01		298,31	237,57
23	01.12.2008		298,31	217,63	80,68		9.464,39		298,31	235,11
24	01.01.2009		298,31	219,44	78,87		9.244,95		298,31	232,60
25	01.02.2009		298,31	221,27	77,04		9.023,68		298,31	230,11
26	01.03.2009		298,31	223,11	75,20		8.800,57		298,31	227,88

27	01.04.2009		298,31	224,97	73,34		8.575,60		298,31	225,44
28	01.05.2009		298,31	226,85	71,46		8.348,76		298,31	223,10
29	01.06.2009		298,31	228,74	69,57		8.120,02		298,31	220,71
30	01.07.2009		298,31	230,64	67,67		7.889,38		298,31	218,42
31	01.08.2009		298,31	232,56	65,74		7.656,81		298,31	216,08
32	01.09.2009		298,31	234,50	63,81		7.422,31		298,31	213,77
33	01.10.2009		298,31	236,46	61,85		7.185,86		298,31	211,55
34	01.11.2009		298,31	238,43	59,88		6.947,43		298,31	209,28
35	01.12.2009		298,31	240,41	57,90		6.707,02		298,31	207,11
36	01.01.2010		298,31	242,42	55,89		6.464,60		298,31	204,89
37	01.02.2010		298,31	244,44	53,87		6.220,16		298,31	202,70
38	01.03.2010		298,31	246,47	51,83		5.973,69		298,31	200,73
39	01.04.2010		298,31	248,53	49,78		5.725,16		298,31	198,58
40	01.05.2010		298,31	250,60	47,71		5.474,56		298,31	196,52
41	01.06.2010		298,31	252,69	45,62		5.221,88		298,31	194,42
42	01.07.2010		298,31	254,79	43,52		4.967,08		298,31	192,40
43	01.08.2010		298,31	256,92	41,39		4.710,17		298,31	190,34
44	01.09.2010		298,31	259,06	39,25		4.451,11		298,31	188,30
45	01.10.2010		298,31	261,22	37,09		4.189,89		298,31	186,35
46	01.11.2010		298,31	263,39	34,92		3.926,50		298,31	184,35
47	01.12.2010		298,31	265,59	32,72		3.660,91		298,31	182,44
48	01.01.2011		298,31	267,80	30,51		3.393,11		298,31	180,48
49	01.02.2011		298,31	270,03	28,28		3.123,08		298,31	178,55
50	01.03.2011		298,31	272,28	26,03		2.850,80		298,31	176,82
51	01.04.2011		298,31	274,55	23,76		2.576,25		298,31	174,93
52	01.05.2011		298,31	276,84	21,47		2.299,41		298,31	173,11
53	01.06.2011		298,31	279,15	19,16		2.020,26		298,31	171,26
54	01.07.2011		298,31	281,47	16,84		1.738,79		298,31	169,48
55	01.08.2011		298,31	283,82	14,49		1.454,97		298,31	167,67
56	01.09.2011		298,31	286,18	12,12		1.168,78		298,31	165,87
57	01.10.2011		298,31	288,57	9,74		880,21		298,31	164,15
58	01.11.2011		298,31	290,97	7,34		589,24		298,31	162,39
59	01.12.2011		298,31	293,40	4,91		295,84		298,31	160,71
60	01.01.2012		298,31	295,84	2,47		0,00		298,31	158,99
			17.898,51	14.040,00	3.858,51					0,00